

Dersim'de '1938 kazısı': İlk kazıda insan kemikleri bulundu

Türkiye / 14/04/2015

Tunceli'nin Hozat ilçesine bağlı Karabayır Köyü'nde Canan ve Baran ailelerine mensup 24 kişinin kurşuna dizilerek topluca gömüldüğü iddialarıyla ilgili olarak başlayan kazıların ilk gününde insan kemikleri bulundu.

TUNCELİ - Tunceli'de 1938 yılındaki askeri hareket sırasında, Hozat ilçesine bağlı Karabayır Köyü'nde Canan ve Baran ailelerine mensup 24 kişinin kurşuna dizilerek toplu olarak gömüldüğü iddialarıyla ilgili olarak, mahkeme kararıyla kazı çalışması başlatıldı. Bugün başlayan kazılarda, bazı kemikler bulunurken, bu kemiklere DNA testi yapılarak akrabalarıyla karşılaştırılacağı belirtildi.

Hozat Cumhuriyet Savcısı Hasan Toy başkanlığında başlatılan kazı çalışmasına Hozat 51'inci Motorlu Tugay Komutanlığı olay yeri inceleme ekibi ile birlikte İstanbul Adli Tıp Kurumu'ndan bir adli antropolog ve bir Adli Tıp uzmanından oluşan 2 kişilik bilirkişinin yanı sıra, gözlemci olarak da Kocaeli Üniversitesi Adli Tıp Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Ümit Biçer ile Adli Tıp uzmanı doktor Semih Yıldırım katıldı.

TOPRAĞIN 20 SANTİM ALTINDA KEMİKLER BULUNDU

Hozat'ın Karapınar Köyü Seke Sure Mezrası'nda yapılan kazı çalışmalarında toprağın 20 santim altında kemiklere ulaşıldı. Kazı bölgesine ölenlerin yakınlarının dışında hiç kimsenin yaklaşmasına izin verilmedi. Bulunan kemiklerin DNA testi yapılarak akrabalarıyla karşılaştırılacağı ve daha sonra tespit edilmesi halinde kemiklerin ailelere teslim edileceği kaydedildi.

1938 yılında 7 yaşında olan 84 yaşındaki Sevim Baran, çalışmalar sırasında gözyaşlarına tutamadı. Baran, o tarihte 2 aileye mensup 24 kişinin askerler tarafından nüfus sayımı yapılacağı gerekçesiyle toplanıp öldürüldüğünü belirterek, kendilerinin ise son anda gelen emirle hareketin bitmesi nedeniyle kurtulduklarını söyledi.

'HEPSİ BU MEZRADA YAŞIYORDU'

Sevim Baran, olayın yaşandığı gün çok iyi hatırladığını yaşananları şu an her saniyesini kafasında cantalandırıldığını belirterek, "Hepsi bu mezrada yaşıyordu, toplam 24 kişiydiler. Aralarında küçük çocuklar bebekler ve yaşlılar da vardı. Buraya getirdiklerinde küçük çocuğu olan Fatma aralarından kaçıyor. Bu sırada Fatma'nın küçük çocuğunu bırakmışlardı. Fatma gelip çocuğu alırken, askerler yakalayıp tekrara buraya getirerek kurşuna dizdi" dedi.

Baran ve Canan ailelerinin avukatı Cihan Söylemez, kazı çalışması ve olay yerinde delil çıkarma faaliyetinin uluslararası antlaşmalara göre yapıldığını belirterek şunları söyledi:

"Kazı çalışması Uluslararası Minnesota Protokolü'ne uygun şekilde başladı. O şekilde devam ediyor. Peş peşe insan kemikleri çıktı, ufak olduğu için elekten geçiriliyor. Her bir kemik parçası numaralandırılıyor. Bu çalışma bir iki günü bulabilir. Çünkü ayrıntı teferruat gerektiren bir çalışma. Hozat belediyesi işçileri destek oluyor. Çıkarılacak insan kemikleri Adli Tıp Kurumu'na gönderilecek ne şekilde öldürüldükleri tespit edilecek. Yaşları, cinsiyetleri ve hangi tarihte öldürüldükleri tespit edilecek. Çalışma bittikten sonra müvekkillerden DNA örnekleri alınacak savcılık kanalı ile DNA örneği eşleşenler ailelere defin için geri iade edilecek. Bunun sonucu ne olacak, burada katledilen insanların çocuk yaşlı kadın olduğu ortaya çıkacak. Dolayısı ile bir isyan durumunun olmadığı bir katliamın söz konusu olduğu bilimsel raporlarla kanıtlanmış olacak diye düşünüyoruz."

Avukat Söylemez, kazı alanında çok miktarda kemik çıktığını, ancak kemiklerin çok fazla kırıldığını belirterek, "Kemikler peş peşe çıkmaya devam ediyor. Epey bir kemik var. Aradan 77 yıl geçmiş çoğu bayağı ufalmış" dedi.

DEVLET BUNUNLA YÜZLEŞMELİ

Kazı çalışmasının yapıldığı bölgeye gelen Tunceli Belediye Başkanı Mehmet Ali Bul, "Acılı olan Ermeni katliamınının 100'üncü yılında Ermeni soykırımı ile yüzleşmeyen ülke ile görüldüğü gibi Dersim katliamı ile yüz yüze kaldığımız bir noktadayız. Kazılan her yerden kemikler fırlıyor. Bu devlet bununla yüzleşmelidir" dedi.

Dersim olaylarının Türkiye Cumhuriyeti devletinin 'karanlık tarihi' olduğunu ileri süren Mehmet Ali Bul, bu yüzleşme olmadan toplumsal barışın sağlanmasının

Ekonomi ve Politika Haberleri Türkiye'nin En Cesur Gazetesi Radika... http://www.radikal.com.tr/radikal.aspx?atype=haberyazdir&articleid...
mümkün olmadığını iddia etti. Bul, "İlk olması resmîyet açısından diğer katliam yapılan bölgeler için kazı çalışmasını kolaylaştırma emsal teşkil etmesi noktasında önemlidir" dedi.

(Ferit DEMİR / DHA)

Dersim katliamında 78 yıl sonra ilk kazma vuruluyor

(http://www.radikal.com.tr/turkiye/dersim_katliaminda_78_yil_sonra_ilk_kazma_vuruluyor-1335187)

(<https://plus.google.com/111139069635417829913>)